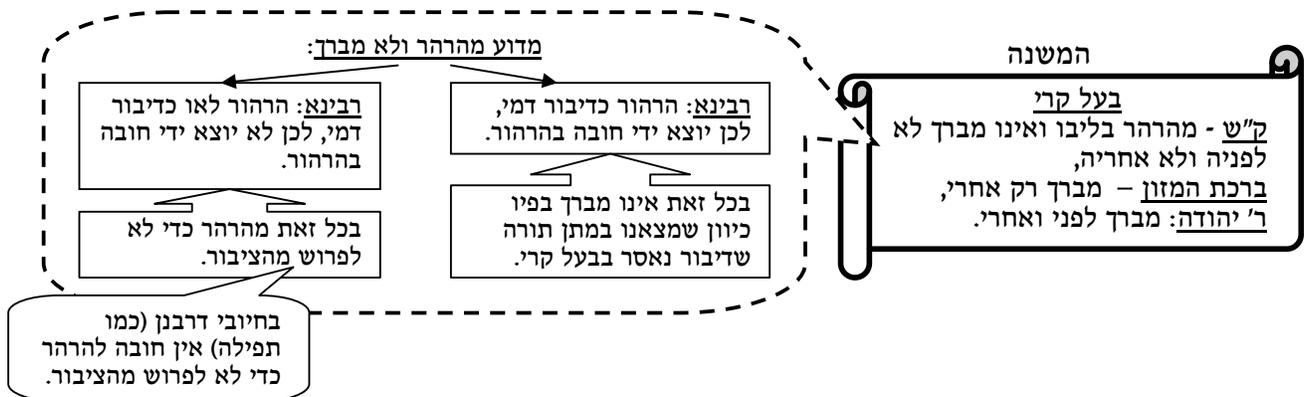

ברכות כ: (המשנה השניה) עד כא: (ש71 מסוף הצרות)

ביאורי מושגים
 בעל קרי בסיני – לפני מעמד הר סיני הזהיר משה את בני ישראל לא לבוא אל אישה במשך שלושה ימים. מכאן למדו חז"ל שני דברים:
 1. מעבר להיותו של בעל קרי טמא, יש בו בעיה נוספת, עצמאית, בעיה הפוגעת בקדושתו,
 2. אישה יכולה לפלוט שכבת זרע עד 3 ימים אחרי התשמיש. (לכן הם נאסרו 3 ימים בתשמיש)

ר' יהודה – המקור מהתורה לברכות הללו:
 ברכה אחרי המזון: 'ואכלת ושבעת (ואחרי זה) וברכת',
 ברכה לפני לימוד התורה: 'כי שם ה' אקרא (ועוד לפני זה) הבו גודל לא-לוהינו'

ר' יוחנן: יש לברך אחרי לימוד תורה (ק"ו מברכת המזון) וכן לפני המזון (ק"ו מברכת התורה)
הגמרא: לא נכון!
 א. מהמשנה מוכח אחרת,
 ב. לכל אחת מהברכות יש מאפיין שאין בשניה: במזון – הנאה, בלימוד תורה – חיי עולם.

ר' יהודה: חיוב ברכת גאולה הוא מהתורה – לכן אם מסופק חוזר ואמרה, חיוב ק"ש הוא מדרבנן – לכן אם מפסופק לא חוזר ואמרה,
ר' אלעזר: חיוב ק"ש הוא מהתורה – לכן אם מסופק חוזר ואמרה, חיוב תפילה הוא מדרבנן – לכן אם מסופק לא חוזר ואמרה,
ר' יוחנן: גם בתפילה יחזור – 'ולואי ויתפלל אדם כל היום'.

טעמו של ר' יהודה:
 1. אביי: ר' יהודה מודה כמובן שיש חיוב 'ודברת במ... בשכבך ובקומך'. אלא שחיוב זה אין חובה לקיימו דווקא בפסוקי ק"ש. ניתן לקרוא כל פסוק מהתורה!
 2. יסוד החיוב של ברכת גאולה הוא בהזכרת יציאת מצרים. אם קרא ק"ש קיים את החיוב מהתורה.

1. התפלל וראה ציבור המתפללים או שהתחיל בטעות להתפלל פעם נוספת – לא יתפלל (אלא אם כן יש לו מה להוסיף בתפילתו),
 2. התחיל ברכת יום חול בתפילת עמידה של שבת – יסיים את הברכה.

למרות שבסעיף 1 קבענו שאין להתפלל תפילה מיותרת, בסעיף 2 המצב שונה:
 זאת משום שבשבת עקרונית ניתן לברך ברכות יום חול, רק שמשום טורח הציבור קיצרו אותם.

